

अशिक्षितं सद्रूपपदेशं विनापीत्यर्थः ॥ ब्रह्मास्त्रं ब्रह्मविद्या एतद्वरणमशेषब्रह्मविद्यासिद्धिप्रतिबंधकनिवृत्तये ॥ एतल्लाभाय तत्तद्धर्मं च पालये पालयेयं ॥ ३१ ॥ परमोदा
र परमदातः ॥ ईदृशस्यवरस्यपरमकत्वं स्वयमेवाह नहीति ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ राक्षसयो नौ जातस्यापियतोऽधर्मे बुद्धिर्न जायते ततः प्रीतो ह ममरत्वं ते ददामि एवमप्रार्थितममरत्वं

अशिक्षितं च ब्रह्मास्त्रं भगवन्प्रतिभातु मे ॥ यायामे जायते बुद्धिर्येषु येष्वाश्रमेषु च ॥ सा सा भवतु धर्मिष्ठा तं तं धर्मं च पालये ॥ ३१ ॥ एष मे प
रमोदारवरः परमकोमतः ॥ न हि धर्माभिरक्तानां लोके किंच न दुर्लभं ॥ ३२ ॥ पुनः प्रजापतिः प्रीतो विभीषणमुवाच ह ॥ धर्मिष्ठत्वं यथा व
त्स तथा चैतद्भविष्यति ॥ ३३ ॥ यस्माद्राक्षसयो नौ ते जातस्या मित्रनाशन ॥ नाधर्मे जायते बुद्धिरमरत्वं ददामि ते ॥ ३४ ॥ इत्युक्त्वा कुंभ
कर्णाय वरं दातुमवस्थितं ॥ प्रजापतिः सुराः सर्वे वाक्यं प्रांजलयोऽब्रुवन् ॥ ३५ ॥ न तावत्कुंभकर्णाय प्रदातव्यो वरस्त्वया ॥ जानीषे हि य
था लोकांस्त्रासयत्येष दुर्मतिः ॥ ३६ ॥ नंदनेऽप्सरसः सप्तमहेंद्रानुचरा दश ॥ अनेन भक्षिता ब्रह्मन्नृपयो मानुषास्तथा ॥ ३७ ॥ अलब्धवर
पूर्णनयत्कृतं राक्षसेन तु ॥ यद्येष वरलब्धः स्याद्भक्षयेद्बुवनत्रयम् ॥ ३८ ॥ वरव्याजेन मोहोऽस्मै दीयताममिति प्रभ ॥ लोकानां स्वस्ति चै
वं स्याद्भवेदस्य च संमतिः ॥ ३९ ॥ एवमुक्तः सुरैर्ब्रह्मा चिंतयत्पद्मसंभवः ॥ चिंतिता चोपतस्थेऽस्य पार्श्वे देवी सरस्वती ॥ ४० ॥ प्रांजलिः
सा तु पार्श्वस्था प्राह वाक्यं सरस्वती ॥ इयमस्म्यागता देव किं कार्यं करवाण्यहं ॥ ४१ ॥ प्रजापतिस्तु तां प्राप्तां प्राह वाक्यं सरस्वती ॥ वाणित्वं
राक्षसेन्द्रस्य भववाग्देवतेप्सिता ॥ ४२ ॥ तथेत्युक्त्वा प्रविष्टा सा प्रजापतिरथाब्रवीत् ॥ कुंभकर्णमहाबाहो वरं वरय योमतः ॥ ४३ ॥

ब्रह्मणः सकाशाद्द्वर्मबलाल्लुब्धं विभीषणेनेति निष्कामतया देवोपासनं सर्वार्थसाधनमिति बोध्यं ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ एष दुर्मतिस्त्री न लोकान् त्रासयतीति जानीषे ॥ ३६ ॥ तदेव द
र्शयति ॥ नंदनेति ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ मोहोऽज्ञानं ॥ एवं मोहदानेनैव लोकानां स्वस्ति स्यात् ॥ अस्य संमतिः संमाननं च स्यात् ॥ ३९ ॥ अचिंतयद्देवीमिति शेषः ॥ ४० ॥ ४१ ॥
अस्यास्ये देवतेप्सिता देवानामिष्टावागृभव याचतः कुंभकर्णस्य वदनाद्देवानुकूलानि स्सरेत्यर्थः ॥ ४२ ॥ अथाब्रवीत्सरस्वती प्रवेशानंतरमित्यर्थः ॥ ४३ ॥